

KIKÖZÖSÍTÉS-MENTES OSZTÁLY

Wakai Seiji

Károli Gáspár Református Egyetem, BTK Japán Tanszék

Kulcsszavak: Japán, osztálytermi kultúra, személyiségfejlesztés, tanulási képesség, tanulási zavar

A japán oktatási alaptörvény szerint az oktatás legfontosabb célja a személyiségformálás. Ezzel kapcsolatban *Nishikawa* (a Joetsu Egyetem professzora) az oktatás által kialakítandó személyiségjellemzőt a sajátunktól eltérő képességű, minél több emberrel való együttműködés fontosságát felismerő, a körülöttünk lévők képességeit hatékonyan felszínre hozó képességként határozza meg. *Nishikawa* hangsúlyozza, hogy a legfontosabb tanári feladat annak érdekében, hogy a tanulók megszerezzék ezt a képességet, az úgynevezett manabiai kultúra megteremtése az osztályteremben. A manabiai kultúra egy tanulási kultúra, amely akkor jön létre, amikor a tanár a következő iskola- illetve osztályteremképpel rendelkezik: az iskola és az osztályterem az a hely, ahol a tanulók megismerik az emberi kapcsolatok fontosságát, megtapasztalják, hogy érdemes minél több emberrel együttműködni. E mellett a tanárnak az alábbi tanuló- illetve tanulásképpel kell rendelkeznie: a tanulók képesek teljesíteni a célt. A tanár képessége is véges, ezért egyértelmű, hogy hatékonyabban lehet tanulni, ha a tanulók az osztályban lévők közül minél több emberrel együttműködnek. Abban az osztályban, ahol a manabiai kultúra létrejött, a tanuló úgy koordinálja a tanulását és éri el célját, hogy a körülötte lévő emberi, és az ehhez kapcsolódó tárgyi erőforrásokat a leghatékonyabban kiaknázza, és megtapasztalja, miért jó minél több emberrel kölcsönösen együttműködni.

Magyarországon és Japánban is a társadalom kitartó küzdelmet folytat annak érdekében, hogy fejlessze azokat a lehetőségeket és módszereket, amelyek segítségével nem különítik el az embereket faj, származás és képesség szerint, ebben a folyamatban az iskolának nagy szerepet kell vállalnia. De Japánban egyre nő azon iskolák száma, ahol bevezették a képesség szerinti kis osztálylétszámú oktatási rendszert, arra hivatkozva, hogy így garantálható minden tanuló tanulási képességének fejlesztése. Egyre több az olyan önkormányzat is, amelyik a tanulási zavarokkal küzdő tanulókat speciális pedagógiai támogatást igénylő tanulóként kategorizálja, és melléjük fejlesztő tanárt rendel. Ezekről az intézkedésekről nem állíthatjuk, hogy rossz irányban keresnék a megoldást, mégis elmondható, hogy a kiscsoportos, különleges bánásmódra épülő oktatási formák megfontolatlan bevezetése ellentmond az inkluzív pedagógia alapelveinek.

Nishikawa azt hangsúlyozza, hogy a képesség szerinti kiscsoportos oktatási rendszer és a speciális fejlesztés bevezetése nélkül, a manabiai tanulási kultúra megteremtésével, a tanulók tanulási képessége fejleszthető, sőt a tanulási zavarral küzdő tanuló is be tud kapcsolódni a tanulási folyamatba.

Japánban már számos empirikus kutatást végeztek a manabiairol. Jelen prezentáció célja, hogy ezek közül főként a tanulási képességgel, illetve a tanulási zavarokkal foglalkozó kutatási eredményeket, valamint az ebből kikövetkeztethető kiközösítés-mentes osztály létrehozásának egyik lehetséges megoldását mutassa be.